

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM FYUGP MINPSC2

2024

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : MINPSC2

(Introduction to Indian Politics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) গান্ধীজীৰ মতে, “ৰাষ্ট্ৰ এক উপায়হে, শেষ লক্ষ্য
নহয়।”

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

According to Gandhiji, “State is a means
not an end itself”.

(Write True or False)

(b) *Politics in India* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *Politics in India*?

24P/1166

(Turn Over)

- (c) ভাৰতৰ সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীয়ে নাগৰিকৰ মৌলিক কৰ্তব্য সংযোজন কৰিছে ?

Which Amendment of the Indian Constitution added Fundamental Duties of the citizens?

- (d) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ মৌলিক অধিকাৰৰ এটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one feature of Fundamental Rights incorporated in the Indian Constitution.

- (e) মহাৰাষ্ট্ৰৰ এটি আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention one regional political party of Maharashtra.

- (f) কোন চনত DMK দল গঠিত হৈছিল ?
In which year was DMK party formed?

- (g) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ এটি প্ৰভাৱ লিখা।
Write one impact of communalism.

- (h) ভাৰতৰ ৰাজনীতিত মহিলাৰ নিম্ন প্ৰতিনিধিত্বৰ এটি কাৰক উল্লেখ কৰা।

Mention a cause of under-representation of women in Indian politics.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Write short notes on the following (within 150 words each) :

- (a) এক কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে ভাৰতবৰ্ষ
India as a Welfare State

4×4=16

- (b) মৌলিক কৰ্তব্যসমূহৰ গুৰুত্ব
Importance of Fundamental Duties

- (c) ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ প্ৰয়োগ
Implementation of the Directive Principles of State Policy

- (d) ভাৰতৰ ৰাজনীতিত ধৰ্মৰ ভূমিকা
Role of Religion in Indian Politics

3. ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীটো সমালোচনাত্মক দৃষ্টিভঙ্গীৰে আলোচনা কৰা।
Critically discuss the Gandhian approach to study of Indian State and politics.

12

অথবা / Or

- মার্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজনীতিৰ চৰিত্ৰক কেনেদৰে সংজ্ঞায়িত কৰিছে, বৰ্ণনা কৰা।
How does the Marxist approach define the nature of Indian State and politics? Explain.

4. সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাটো ভাৰতৰ সংবিধানৰ অংশ হয় নে? ভাৰতৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। 3+8=11
Is the Preamble a part of the Indian Constitution? Discuss the significance of the Preamble of the Constitution.

অথবা / Or

- ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লিখিত মৌলিক অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

11

- Discuss the Fundamental Rights mentioned in the Indian Constitution.

(Turn Over)

5. ভাৰতত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ বিকাশৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Discuss the causes of the growth of regional political parties in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Write a note on Indian Party System.

6. মৰ্চা ৰাজনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষত মৰ্চা ৰাজনীতিৰ কাৰ্যকাৰিতা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

11

Define Coalition Politics. Discuss the working of coalition politics in India.

অথবা / Or

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত জাতিৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

Explain the role of caste in Indian politics.

7. ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ বিকাশৰ কাৰণসমূহ লিখা।

11

Discuss the causes of growth of communalism in India.

অথবা / Or

“ভাৰতবৰ্ষ এখন ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰ কিন্তু ধৰ্মনিৰপেক্ষ সমাজ নহয়।” আলোচনা কৰা।

“India is a Secular State but not a secular society.” Discuss.

★★★